

VESZPRÉMI MEGYEI UJSÁG

Politikai lap. — Megjelenik minden csütörtökön és vasárnap.

Előfizetési árak: Egész évre 16 kor. Fél évre 8 kor.
Negyed évre 4 kor.

Lelekérek, tanítók, községi vezetők 12 koronáért
kapják a lapot.

Egyes szám ára 16 fillér.

Feloldós szerkesztő-és lapfajdosos:

Hj. Matkovich László.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Veszprém, Kossuth Lajos-utca 22.

Telefon: 174.

Csütörtökön, pénteken, vasárnap és hétfőn a lapok
az utcán is árusítatnak.

Jobbra-balra.

Hat olasz repülőgép dobált le cédulákat a múlt hét végén Ausztria fővárosára, amelyben bölcs belátásra és satöbbire hívja fel a bécsi népet. — Megható az olaszok nagylelkűsége, hogy jótakaró cédulákkal üdvözölték Bécsset és nem bombákkal, aminek alighanem az a magyarázata, hogy a bombával felszerelt repülőgépek sokkal nehezebbek lévén, nem bírtak volna ily messzeségbe eljutni a nélkül, hogy elhárító ütegeink alkalmatlanokdó lövedékeivel ne koccintották volna össze a fejüket. No de ne kisebbítsük ez érdemet. Az olaszok valóban jóakarói a bécsieknek, ami kitűnik abból is, hogy a németektől való elszakadást tanácsolják nekik, amit persze azok meg nem fogadnak. Ha például arra hívnák fel az osztrákokat, hogy *vellünk* szüntessék meg a sógorságot, — egy szóval sem mondjuk, hogy nem lenne fogadhatja. S akkor Ausztria éhen veszne, mert nemcsak kenyere nem lenne, hanem olyan jó bolondja sem, mint Magyarország, amelyen — ha éhes, ha jólakott — folyton rágódik.

Antiszemitizmus.

— Két cikk. —

I.

Már a télen reámutattunk e helyülft a nagy veszedelemre, ami egyéb háborus gyötrelmeink ráadásául leselkedik reánk. Ha jól emlékezünk, a katolikus autonómiának gróf Apponyi Albert által tervezett rendezése ötletéből tettük szóvá a felekezeti kérdést és figyelmeztettük arra, hogy az említett törvényjavaslat erőszakolása — a látható jelek szerint is — a katolikus és protestáns hitfelekezetek áldástalan összeapását eredményezheti.

A katolikus autonómiából még nem lett törvény és a felekezeti kérdés „tengeri kigyó“-ja — amiként mi akkor elneveztük — mintha mégis megérkezett volna. Legalább a nyelvtét már öltögeti reánk. És pedig a nagy élet-halálharc vértengerének és a radikális „világáramlat“ ketes tisztaságu hullámainak hátán jött és férközött ennyire a közelünkbe. Hát ha még nem dugaszolták volna be a hazafiak ennek az áradásnak a főzsilipjét, a választójogot! Már éreznék fogainak mérges harapását, törzsének roncsoló szorítását közelítünk ugyanis gyenge testén!

Bizony hiába tagadnók, felekezeti vizsálykodás már van Magyarországon. Igaz, hogy csak a legenyhébb alakban,

a szórványosan E-kében is fellelhető *antiszemizmussal*. S öltödebb alakjában nyilvánkozik ezidőszent. De ezzel is úgy vagyunk, mint a spanyol náthával. A baj járványos jeleket öltethet és súlyos komplikációkat vonhat maga után, ha időben nem orvosoljuk.

Nem kellemes és nem is hálás feladat az igazmondás, de kötelesség. Ezt a hálálán szerepet töltötte be a kötelességteljesítés mintaképe: gróf Tisza István, amikor a múlt héten felémelte szavát a képviselőházban az antiszemizmussal szemben; megjelölve mingyárt a módosításokat is, amelyek mellett azt leküzdött, illetőleg *megelőzni* lehetséges. *Legelsősorban* — ugymond — *magának a zsidóságnak kell segítségül jönni az állat, hogy ne védelmezze, ellenkezőleg vegye üldözésbe a háborus visztaéléseket elkövető zsidókat.*

A legjobb gyógymód ez a baj elterjedésének megakadályozására. De az orvos is csak úgy képes hivatását tökéletesen teljesíteni, ha előbb tisztába jön a betegség keletkezésével, a járvány fertőző bacillusával. A magyar zsidóságnak is így kell cselekedni.

Az antiszemizmussnak csiráit e háboru alatt — sajnos — *maga a zsidóság* tenyészti leginkább. Három féle van e fajtából és az, amelyik legártatlanabbnak látszik, a legbünyösebb.

Az egyik az, amelyik *öntudatlanul* ápolja az antiszemizmust, a benne rejlő *emberi* (és nem vallási!) gyarlóság révén. Ezek a hazai árdrágítók, hádseregcsalók stb. és az ezeknél semmivel sem rosszabb galiciái menekültek. Évezredek óta az úzérkedés lévén foglalkozású áruk, az ezzel járó s őseiktől öröklött rossz tulajdonságaikat nem bírják levetkezni s ma is mások megkárosítása által igyekeznek vagyont szerezni vagy a meglevőt szaporítani. Sötétlelkűek és sötétféjűek, hiányzik belőlük az érzék, annak megítélése, hogy cselekedetük saját felekezetükre vet árnyat. Vagy pedig nem törődnek vele, a kapzsóság urrá lesz felettük.

A másik, *rosszabbik* fajta már nem sötétféjű, sőt az a baj, hogy több is van neki az intelligenciából, mint amennyi egészséges embereknek szükséges. Ezek feltalálták a puskaport: természetfudományos alapon megoldják a világmindenség létezésének kérdését oly módon, hogy csak az anyagot ismerik el, a szellemet tagadják. Ennélfogva tagadás a lélek és Isten

létezésének is és ostorozzák, kigunyolják, mint „sötét butaságot“ a vallási dogmákat és szertartásokat. Megvalósíthatatlan eszmék, beteges tanok hirdetői, minden fennálló rendnek ellenségei; hazát nem ösmernek, törvényt nem tisztelnek, erkölcsben nem hisznek. Elvakultságukban is tiszteletre méltóak lehetnének, ha céljuk az a magasztos volna, amit zászlójukra írtak: fölvilágosodás útján az emberiség boldogítása. De *letteik* ellentmondanak ennek, a cél, amivel megtevesztenek, tulajdonképpen csak *eszköz* a kezükben a *hatalom* elnyerésére. A szociáldemokraták vezetőiből, a szabadkőművesekből s általában az ugynevezett radikálisokból toborzódik össze ezeknek a vallási gyűlölséget igenis már szító zsidóknak a csoportja. Mert hiába a mentség, hogy felekezetnélküliek. Számtalan van közöttük és követőik között, akik nemcsak el nem dobták a régi vallásukat, ellenkezőleg a legnagyobb hithűséggel tartják meg a rituális szokásokat. Éppen ezért igaz Prohászka püspöknek a főreedi házból elhangzott állítása is, hogy a zsidó vallással nincs bajuk ezeknek a felvilágosodott uraknak, csupán a keresztény vallásokkal.

Hála a magyarok Istenének, elenyésző csekély hányadát teszik ki ezek a magyar társadalomnak, sőt a zsidóság körében is kisebbségben vannak. De ahhoz éppen elegendőek, hogy rossz hirbe hozzák saját felekezetüket és elhínsék a csiráit a vallási gyűlölködéseknek.

Vajjon hát nem önmaga iránt tartozó erkölcsi kötelessége-e a magyar zsidóság ama részének, amely sem árdrágító, sem népbolondító, hanem becsületes, hazáját szerető, munkás polgárokból áll, hogy a legerélyesebben állást foglaljon ezek ellen a mételeyhítők ellen és *megtagadjon velük minden, de minden közösséget?* De nemcsak önmaga iránt való kötelessége ez, hanem a haza iránt is, mert helyesen mondta Tisza István, most, a háboru alatt különösen nagy veszedelem lenne az országot felekezeti gyűlölködések színterévé átváltoztatni.

—chl.—

Politikai hírek.

— A képviselőház szünete. A képviselőház múlt szombaton befejezte ülését és megkezdte nyári szünetét. Dr. Szász Károly v. b. t. t. elnök jelezte, hogy a ház a mun-

ipari Központ R.-t.-nak ajánlható fel megvételre. Másnak eladni vagy mástól vásárolni nem szabad.

— Nem maximálják a szőlőt. A gyümölcsforgalmi intézőbizottság, amely a zöldség, gyümölcs és főzelék árát maximálja, legutóbbi ülésén foglalkozott a szőlő árának maximálásával is. A bizottság arra az álláspontra helyezkedett, hogy miután a bor árát nem lehet maximálni, a szőlő árának hivatalos szabályozása is lehetetlen.

— A vöröshagyma szállításának korlátozása. A hivatalos lap közölte a közlemezési miniszter rendeletét, amely szerint minden vöröshagymamennyiség szállításához tekintet nélkül a küldemény súlyára, akár Magyarország területén belül, akár az ország határán kívül minden esetben szükséges szállítási igazolvány, amelyet a Zöldségforgalmi r.-t. szolgáltat ki. Belföldi szállítás díjmentes, export esetén azonban az igazolvány kiszolgáltatásáért a küldemény értékének 4 százaléka mint jutalék fizetendő.

Balaton mellett keresek
ötventől száz holdig
szántóföldet,
jó lakóházat
és szőlőt
is megvételre.
JÁRMY,
Döge, Szabolcs megye.

Iskolaszerek, rajzszerk, papírok,
minden e szakba vágó cikkek a

legolcsóbb áron kaphatók

PÓSA ENDRE
könyvkereskedésében

Veszprém, Rákóczy-tér 3. sz.
(Saját ház.) Telefon 93.

Minden iskolában használható
tankönyvek raktáron vannak.

BIRTOKOKAT

keresek megvételre, tekintet nélkül terjedelmükre. Közlendő a birtok művelési ága, termérték, a birtok tehertételei, részletes leírása az épületeknek, fundus instruktus részletezése, vasuti állomás a birtok ára.

Ajánlatokat kér:

farádi Balogh Constantin

banküzlet

Budapest, VI., Vörösmarty-utca 41.

Telefon 170-91.

Tisztelettel tudatjuk, hogy a
Siófoki Központi Tejesarnokot
megvettük.

Bárki másnál

előnyösebb feltételek
mellett vásárolunk

tejet.

Árajánlatokat kér:

Havasi Vajvállalat

Siófoki Tejesarnoka Siófok,
vagy Központja Kaposvár.

KÖLCSÖNÖKET

köztisztviselőknek, nyugdíjasoknak fizetési előjegyzésre életbiztosítással kezesség nélkül, továbbá földbirtokokra, házakra ötven évtől egész hatvanöt évi törlesztésre, második helyre tíz évi törlesztésre.

Veszek örökségeket, házrészeket, életbiztosítási kötvényeket, ezüstműveket.

farádi BALOGH CONSTANTIN

BUDAPEST, VI., Vörösmarty-utca 41. szám.

Telefon 170-91. (Válaszbélyeg csatolandó)

Adakozzunk az elesett hősök
özvegyei és árvái javára!

Viszketegséget, Sömört, Ritht

leggyorsabban elmulasztja
a D. Fleisch-féle eredeti
őrvényesen védett

„Skaboform“-Kenőcs.

Nincs szaga, nem piszkít. Mindig eredeti pezsétes Dr. Fleisch-félet kérjünk.
Próba tégely 3—K, nagy tégely 5 K,
családi tégely 12 K.

Veszprém és vidéke részére főraktár:

Kocsma Emil „Pekete sas“ gyógyszerlára
Veszprémben.

Vételnél a Skaboform-védjegyre ügyeljünk.

„DIADAL“

ruhafestéket használjon, ha szépen
és jól akarja a ruháit festeni.

Ára csomagonként 70 fillér.

Egyedüli raktár:

STEINER BÉLA drogéria

Székesfehérvár, Kossuth-u. 7.

Viszontelárusítóknak árkedvezmény

Birtokot

10-től 100 holdig,

esetleg erdővel
nagyobb is, lakóházzal, melléképületekkel megvenne

ifj. Miskolczy Imre

osztálytanácsos

Budapest, Zádor-utca 44. sz.

**Hirdetéseket fölvesz
a kiadóhivatal.**